

Egyes szám ára 3 korona.

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1922.

IV. ÉVFOLYAM, 155. SZÁM.

SZERDA, JULIUS 12.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 70° — K Félévre. . 340° — K
Negyedévre 170° — K Egészévre 680° — K

EGYES SZÁM ÁRA 3 KORONA.

Kapható az összes dohánytözsdeken
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

A választójogi felirat.

Törvényhatósági bizottságunk e hó 8-án tartott közgyűlésén foglalkozott Balogh István és 33 törvényhatósági bizottsági tag társának azzal az indítványával, hogy a törvényhatóság írjon fel a nemzetgyűléshez és a magyar királyi kormányhoz az iránt, hogy a választójogi törvény megalkotásánál különös gond fordítsassék arra, — mikép „csak hazafias és tanultságainál, szellemi képességeiknél fogva vezető szerepre hivatott egyének kerülhessenek be az alkotmány sáncába”.

A választójoggal felruházandók körének ez a meghatározása véleményem szerint szűk ugyan, — de az indítvány tárgyalása során kifejlődött vitában ez szóba sem került. A vita anyagát egyszerűen az a kérdés adta: felírjunk-e vagy pedig az indítványt levegyük a napirendről? Én sem foglalkozom tehát annak közelebbi vizsgálatával, hogy a szövegezés korrekt-e vagy nem, — hiszen ugyis mindnyájan tudjuk, hogy az indítványozóknak indítványukban csak azt az akaratukat volt a céljuk kifejezésre juttatni, hogy választói jogosultsággal az állampolgároknak csak az a része ruháztassék fel, amely szellemileg, erkölcsileg és politikailag elég érett arra, hogy ezzel a joggal helyesen tudjon élni.

Hogy mégis foglalkozom a kérdéssel, arra engem az a körülmény indít, hogy részben a vita során is, de főképp egyik helybeli lapban az indítvány olyan módon lett beállítva, mintha ez reakciós visszavágás akarna lenni azok részéről, akik a legközelebb lefolyt képviselőválasztási harcban vereséggel kerültek ki.

Mellőzve más egyebeket, amik ezzel a tárggyal kapcsolatban abban a helyi sajtóorgánumban napvilágot láttak, — de amikkel egyébként, ha az idő és hely engedné, érdemes volna és kellene is foglalkozni, most csak annak a megállapítására szoritkozom, — hogy a fenti beállítás téves, tehát igazságtalan is.

Soha se helyesltem, a mai szomorú viszonyok közt meg határozottan kárhozzatom, ha közérdekű megnyilatkozásainkban egymás intencióit meggyanusítják, ha másoknak a tényeit nemtelen rugókra — amilyenek a harag, bosszuszállás stb. — igyekszünk visszavezetni.

Én így itélem meg — s azt hi-

szem nem tévedek — hogy az indítványozókat a legnemesebb hazafias érzés és nagyon is tiszteltreméltó hazafias aggodalom vezette indítványuk megtételénél. A közelmúlt eseményei legalább ennek a feltételzésére utalnak bennünket, ha elfogulatlanul és jóhiszeműleg foglalkoznak a kérdéssel.

Még azt sem lehet komolyan felállítani vele szemben, hogy alkalmatlan időpontban, amikor a választójogi törvényjavaslat nem fekszik a nemzetgyűlés asztalán, adatott be. Épen ilyen időpontban keletkező kérdésekben a nemzet közvéleményének megnyilvánulni. Amikor a törvényjavaslat már keszen van, vagy amikor azt a kormány már épen be is terjesztette, akkor a közvélemény megnyilatkozása már elkésett s tapasztaas szerint már kevés eredménnyel jár.

S a dolog érdemében?

Nem igaz — százszor nem igaz, hogy az általános, egyenlő és titkos választójog elengedhetetlen követelménye volna a helyesen fel fogott demokráciának. Szó sincs róla. A legutolsó demokratikus családban sem látjuk azt, hogy a familia ügyeinek intézése a szellemileg, erkölcsileg még fejletlen családtagra lenne bízva. Miért kelne ennek így lenni a jogilag szervezett társadalomban: az államban? Hiszen azt csak nem fogja komolyan tagadásba venni senki, hogy az általános és egyenlő szavazati jog mellett minálunk az ország ügyeinek intézése a szellemileg és erkölcsileg gyengébb tömeg kezébe kerülne, minthogy — fájdalom — az ilyenek vannak többségben.

Ellenkezőleg az állam érdekeinek képviseletére, az államkormányt kinevezésére hivatott szerveknek nemcsak joguk, de elsőrendű kötelességük is arról gondoskodni, hogy az állam ügyeinek intézésére még közvetve is az állam polgárainak csak az a része gyakorolhasson befolyást, amely az ehhez szükséges erkölcsi, szellemi és politikai érettséggel bír. Hogy mi-féle következményekkel jár az, ha erről a jogokról és kötelességükről megfeledkeznek, annak keserves bizonyítékait láttuk 1919-ben s az 1920-ban összeállított nemzetgyűlésben. De hát, ugy látszik, — igaza van ennek az orosz közmondásnak: minden esoda három napig tart. Az emberek hamar felejtjenek.

Ami pedig a nők választójogát illeti, — erre vonatkozólag csak azt mondom, amit Pál apostol irt egyik levelében a korinthusiak-

nak: „az asszonyok pedig a gyülekezetekben hallgassanak”, ami azt jelenti, hogy a közügyek intézése a férfiak feladata. Különben sem beszéltem én még olyan intelligens, uri asszonnyal, aki a nők választójogát vindikálta és reklamáta volna. Az ismert néhány „kékharisnyás”, — ki ezért harcol, kivétel s a szabályt csak megerősíti. Közelebbi vizsgálat útján mindenkinek a családi és társadalmi helyzetében megtalálók azt a defektust, ami ilyen irányu működésüket megmagyarázza. A többség egyenesen tiltakozik az ellen, hogy a pártpolitikai harcok piszkos hullámaiba rántsuk le őket.

Ne hivatkozzanak az általános, egyenlő és titkos választójog követelői a nyugateurópai államok példájaira se. Az alkotmány s ebben a választójog olyan egy nemzetnél, mint az egyénnél a ruha. A viselőjére kell szabva lennie, hogy az benne élethivatását akadálytalanul folytathassa. Azok a nemzetek azok alatt az évszázadok alatt, amíg mi fegyverrel kezünkben harcoltunk az őket védő bástyafalakon kelettel szemben, a mi hátunk mögött nyugodtan fejlesztették szellemi és gazdasági kulturájukat. Mi elmaradtunk és semmiben sem utánozhatjuk őket, mert különben úgy járunk, mint

az Aesopus bikája, amely olyan nagyra akarta felfújni magát, — mint egy ökör s ebbe az ambiciójába belepusztult.

A rendelkezésemre álló helyszűke nem engedi meg a kérdés további és bővebb fejtegetését. — Különben is bővebben kifejtettem vot már ebben a tárgyban véleményemet e lap hasábjain, 1919-ben, a Friedrich-féle választójogi rendelet-tervezet ismertetésekor „A demokrácia körül” című írásomban.

Ismétlem, hogy meggyőződésem szerint az indítványozókat a legnemesebb intenciók s a legtisztelre méltóbb hazafias aggodalom vezették, tehát nem szolgáltak rá a kipellengérezésre. S ezt megállapítani én, aki a választási küzdelemben résztvett egyik párthoz sem tartozom s aki szóban is, írásban is mindig az olyan állami és társadalmi berendezések hívének vallotam magamat s annak a híve vagyok ma is, amelyben születésére és vagyoni viszonyaira való tekintet nélkül mindenki elfoglalhatja azt a helyet, amelyre szellemi és erkölcsi értékénél fogva igénnyel bírhat, — aki tehát demokrata vagyok és pártokon kívül állok, — talán illetékes lehetek.

Dr. Magoss György.

Folytatják az indemnitás vitáját

A nemzetgyűlés ülése.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 11. A nemzetgyűlés mai ülését Gaál Gaszton elnök 10 órakor nyitotta meg. Bemutatja Kállay Tibor pénzügyminiszternek a nyiregyházai mandátumról szóló lemondó levelét. — Felhatalmazást ad a nemzetgyűlés, hogy a megüresedett választókerületben a szükséges intézkedéseket a választásra megtegye. Jelenti ezután, hogy a Háznak a drágaság és lakásrendelet kérdésének letárgyalására kiküldött külön bizottsága megalakult, elnök Heinrich Ferenc, helyettese Plathy György, előadó Neubauer Ferenc, jegyző Dréhr Imre lettek.

Ezután áttértek az indemnitás tárgyalására.

Nagytádi Szabó István földmívelésügyi miniszter jelenti, — hogy az indemnitási javaslat 6-ik §-ának egyik bekezdése szerint a jelen §. alapján hatályban fentartott, valamint annak alapján ki-

bocsátott rendeletekről azonnal jeleltést tett a nemzetgyűlésnek. — Miután a miniszterium a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére három rendeletet adott ki, kötelességének tartja ezt a nemzetgyűlésnek bejelenteni. A három rendelet a mezőgazdasági haszonbérletekkel kapcsolatos rendelkezésekre, a mezőgazdasági kishaszonbérletekre és a rézgálicra vonatkoznak. Kéri, hogy ezeket a rendeleteket a drágaság és lakásrendelet megtárgyalására kiküldött külön bizottság elé utalja a nemzetgyűlés.

A Ház ehhez hozzájárul.

Farkas István (szociáldem.): Arra kéri a kormányt, hogy tegye lehetővé az emigráltak hazatérését. Eszközöljön ki amnesztia rendeletet számukra. Rátér a drágaság kérdésére. Határozati javaslatot terjeszt elé, amely szerint a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt,

hogya a lakásrendeletet vonja vissza és a lakberek rendezésére törvényjavaslatot terjesszen a nemzetgyűlés elé.

Helyteleníti a kormány közéleti politikáját, amely szerint a munkásokat kizárja az ellátatlanok sorából és csupán a köztisztviselőket veszi fel oda. Ez súlyos bajokat eredményez. Nem szabad a kormánynak arra az álláspontra helyezkednie, hogy a munkásokat kivegye az ellátatlanok sorából.

Közbeiktatások a jobboldaltól: Lássák el a gyárosok a munkásokat.

Farkas István: Határozati javaslatot terjeszt be, amely felöleli a szervezett munkásság követelményeit s igazságos közéleti politikát kér. Az adózás eddigi rendszere helyett a nagybirtokra s a nagytökre kell a súlyt helyezni, míg a forgalmi adó teljes eltörlését követeli. Az indemnitási javaslatot nem fogadja el.

Bottlik István báró csak a drágasággal és a földreformmal kíván foglalkozni, mert a gazdasági és szociális kérdések rendezését minden egyéb elé kell rendelni. Ha a drágaság tovább fokozódik, a gazdasági és szociális összeomlás elkerülhetetlen. A drágaság enyhítésének egyedüli módja, hogy azoknak, akik rászorulnak, a közszükségleti cikkeket hozzáférhetővé és olcsóbbá tegyük. Az ellátatlanok kategóriáját nem szűkíteni, hanem tágítani kellene. Elsősorban tehát anyagi eszközökről kell gondoskodni, nem bankjegy inflációval, vagy az állam megterhelésével, hanem közéleti politikai intézkedéssel. A tisztviselőkérdéssel foglalkozik ezután, majd rátér a földreform kérdéseire. A földreformnak kétségkívül vannak hiányai, amelyeket korrigálni kell. Az ideál az, hogy a földmunkásokat földhöz juttassuk. A földreformot helyesen földpolitikai alap nélkül végrehajtani nem lehet. Felhívja a miniszter figyelmét a közlegelők kérdésére. Az indemnitást elfogadja.

Andrássy Gyula gróf helyteleníti, hogy a választójogi törvényt rendelet útján módosították. Kímélet nélküli harcok kellene folytatniok, ebben azonban hazafias kötelességük megakadályozza őket. Ezután a gazdasági kérdésekkel foglalkozik. A gazdasági kérdések megoldása életbevágó. Mindenkinél kötelessége támogatni azt, aki oly tervvel jön elő, amely a nehéz kérdést megoldja. A papírpénz nyomásának megszüntetését és az adóemelést igen veszélyesnek tartja. A háború és a forradalom pusztításai következtében a termelés Európában körülbelül a felére apadt. A legujabban kigondolt adórendszer nem biztosíthatja az államháztartás egyensúlyát. Erős társadalomra van szükség, ha igaz az, hogy katasztrófa előtt állunk. Ezt adóemelés nélkül elérni nem lehet. Takarékoskodni kell. A kormány összeállítása bizalmatlanságot keltezt irántuk. A kivételi kérdésben egyes cikkeknél szükség volt a kivételi tilalomra, a kormánynak bizonyos áldozatra való hajlandósága esetében az ellenzék is mérsékeli a harcot és arra az időre tolja ki, amikor az kevesebb veszélyt jelent az országra. Ebben a kérdésben az iniciatívát a kormánnytól várja. A kormány iránt

A pénzügyminiszter előadása az állam pénzügyi helyzetéről.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 11. Dr. Kállay Tibor pénzügyminiszter ma délelőtt 10 órára értekezletre hívta össze az ország közgazdasági és pénzügyi vezető embereit. Megjelentek Kállay Zoltán pénzügyminiszteri tanácsos, Schober Béla helyettes államtitkár, a pénzügyi központ vezérigazgatója, dr. Fényes Iván, a Jegyintézet igazgatója és csaknem valamennyi nagyobb fővárosi jegyintézet vezetője. A pénzügyminiszter ismertette a közgazdasági és állami pénzügyi helyzetet. — Rámutatott arra, hogy a külkereskedelmi mérlegünk az 1922. év első felében javuló tendenciát mutat az 1921-ik évvel szemben. Rámutatott továbbá arra is, hogy az állam pénzügyi helyzete nem rosszabbodott azzal a szituációval szemben, amelyet a nyilvánosság előtt többször ismertett, sőt határozottan a javulás felé halad. Amennyiben a kormány szilárdan el van határozva, rövidesen meg lesznek az új adótörvények. Semmi belső ok nincsen arra, hogy a magyar

nem lévén meg a bizalma, az indemnitást nem fogadja el.

Az elnök ezután a vitát megszakítja. A legközelebbi ülés szerdán délelőtt 10 órakor lesz.

Az ülés vége egynegyed 3 órakor.

Acsehek ismét kiutasítják a magyarokat.

Budapest, július 11. A menekültügyi hivatalhoz két távirat érkezett a jugoszláv határállomásról, amely azt az értesítést közli, hogy a jugoszláv hatóságok folytatják a kiutasítást. A legközelebbi napokban 100 kiutasított magyar család érkezik magyar területre. A menekültügyi hivatal, minthogy a kiutasítottakat jugoszlávia állampolgárságukra való tekintettel nem tartja illetékessége alá tartozónak, az ügyről azonnal értesítette a belügyminiszteriumot és a külügyminiszteriumot illetékes osztályát, egyben a maga nevében is kérte, hogy a toloncolásért a magyar hatóságok a nemzeti becsület érdekében, ha kell, hasonló retorzióval feleljenek.

A külügyminiszterium a jugoszláv követésnél erőlyesen felszólalt ebben a nemzetközi jogrendbe ütköző toloncolási ügyben és kérte a kiutasítottaknak haladéktalan visszatelepítését. Addig is a menekültügyi hivatal ma délelőtt táviratilag közölte a határállomáson levő kirendeltségével, hogy a kiutasítottakat ott tartózkodásuk ideje alatt élelmezzék és támogassák.

**Csonka Magyarország—nem ország!
Egész Magyarország—mennyország!**

Állandó nagy választék és legolcsóbb árak

Feldheim és Weisz
posztóáruházában Placz-utca 73-ik szám.

koronát kevesebbre értékeljük, — mint három hónappal ezelőtt. A magyar korona romlása kizárólag a német márka leromlásának következményeként állott elő.

Az értekezlet megnyugvással vette tudomásul a pénzügyminiszternek a közgazdasági és az állami pénzügyi helyzetre vonatkozó előadását és egyhangulag osztotta azt a véleményét, hogy a magyar korona zürichi esése a német márka esésének következménye, amely kapcsolat egészen jogosulatlan. Az értekezleten történt egyik felszólalás utalt arra, hogy az a körülmény, hogy a jövételi fizetések kötelezettsége folytán a német márka árfolyama hanyatlik, nem leverőleg, hanem ellenkezőleg kellene, hogy hasson a magyar korona értékelésére, mert minél inkább demonstrálja azt Németország, hogy a békeszerződés reparációjára vonatkozó határozmányai végrehajthatatlanok, annál több kilitás van arra, hogy reparációkkal Magyarországot nem terheljék.

A lakásrendelet tárgyalása.

Budapest, július 11. A drágaság kérdése és a lakásrendelet tárgyában kiküldött külön bizottság ma délután Heinrich Ferenc elnöklésével ülést tartott.

Nagy Emil javaslatot terjesztett e, amelynek értelmében a kislakások kategóriája megmarad, a középlakások kategóriája 7—8000, a nagylakásoké pedig 8—10,000 koronában legyen megállapítva. A fényűző lakások kategóriája két részből áll. Az első 16,000 koronáig, a második 16,000 koronán felüli lakberekéig terjed. Az iroda, rendelő stb. számára fenntartott helyiségek nem tartoznak a fényűző lakásokhoz. A lakberek emelésének sorszámai kislakásoknál 4, középlakásoknál 6, nagylakásoknál 8, 16,000 koronáig terjedő fényűző lakásoknál 10, 16,000 koronán felüli lakásoknál pedig a sorszám száma megállapítva nincsen. A bérbeadó bírói védelemben részesül.

Vass József népjóléti miniszter kérte a bizottságot, hogy az elvi alapokat ne bolygassa meg.

Ezután Wolff Károly terjesztette be az üzletek lakbérémelésére vonatkozólag javaslatát, melynek értelmében a béremelési alap az 1917. évi novemberi 1-ji iakbér. Az emelés első kategóriájába a 3000 koronáig terjedő üzletek tartoznak, amelyeknek sorszáma 10, a második kategóriába 3—8000 koronáig terjedő üzletek tartoznak, melyeknek sorszámai 15, — végül a harmadik kategóriába a 8—16,000 koronáig terjedő üzletek tartoznak, amelyeknek sorszáma 20.

Ezután Behlen István gróf miniszterelnök hangsúlyozta, hogy

a lakberek megkötöttségét nem a valuta kérdése, hanem a háztulajdonosok megkötöttségének megakadályozására irányuló törekvés és a hadbavonultak érdekeinek megvédése vetette fel. Be kell látni, hogy a kormányt és a törvényhozást mulasztás terheli, mert a lakberek fokozatosan emelni nem engedte meg. A lakáskérdés egyedüli megoldása az építkezés, de ez csak akkor lesz elérhető, ha visszatérünk a lakások szabadforgalmához.

Vázsonyi Vilmos válaszában örömmel üdvözölte a kormány nyilatkozatát. A maximumra és a bírói döntésre vonatkozó javaslatát elfogadva látja.

A bizottság áttért a bérmegállapítás részletes tárgyalására. Ennek során a lakásberek megállapításánál a bizottság egyhangulag elfogadta Nagy Emil javaslatát, ugyszintén Neubauer Ferenc azon javaslatát is, melynek értelmében az előzőleg bérbeadva nem volt lakásokra nézve a béremelési alap bírói úton állapítandó meg. Az üzletek emelésénél a bizottság elfogadta Wolff Károly indítványát Vázsonyi Vilmos azon javaslatával szemben, hogy a szabad foglalkozásra használt külön helyiségek üzleteknek ne legyenek minősíthetők.

Ezután Haller István szólalt fel és kijelentette, hogy az elfogadott enyhítéseket az ellenzék nem találja kielégítőnek, azért a bizottságnak az ellenzéki tagjai a további munkálatokban való részvételüket a pártuk határozatától teszik függővé.

Behlen István gróf miniszterelnök válaszul Haller kijelentésére, kijelentette, hogy a kormány az engedékenység terén továbbment, mint amennyire lehetett csak azért, hogy az ellenzék közreműködését és a parlamenti sima tárgyalást biztosítsa. Rámutatott arra, hogy maguk az érdekeltek hozzájárultak, különösen az üzletek tekintetében a módosított szakaszhoz.

Ezután Pever Károly bejelentette, hogy a szociáldemokrata-párt csatlakozik Haller Istvánnak a vitától való tartózkodási bejelentéséhez.

Még több felszólalás hangzott el amely után elnök a következő ülést szerda délutánjára halasztotta el.

A korona 0-37¹/₂

Budapest, július 11. A valutapiac zárata ez volt: Napoleon 5025—75, dollár 1300—20, francia frank 104, márka 270—80, lira 55—60, osztrák korona 525—45, lei 739—46, szokol 3190—210, korona dinár 1515—35, lengyel márka 23—24.

Utótőzsdé valutái: A valutapiac tartott. Dollár 1328, márka 273, szokol 3230, lei 745, dinár 1500, osztrák korona 545.

Nemes fémpenzék piaca: Az ezüstpenzék piacán az árakat megállapítani nem volt lehetséges. — 20 koronás magyar arany 5450—5000, Napoleon 5350—4900.

Zürichi zárlat: Berlin 105, Holland 243, Newyork 522, London 2320, Páris 4200, Milano 2360, Prága 1300, Budapest 37 és fél, Varsó 9, Bécs 2 és egynegyed.

HIREK

A forró Debreczenben.

Kánikulai képek.

A nap mázsás sugarával perzselően tepsed az emberek nyakára. — Borzalmas melegség van már napok óta.

A meteorológiai jelentésekből világosan kitűnik, hogy a közép-európai kontinensen hatalmas melegáramlatba kerülünk bele. A nap pedig az egyetlen felhőfoslány nélküli égről perzselően küldi sugarát Debreczenre....

Nemcsak Debreczen szenved azonban a forró naptól, de szenved a magyar rónák legnagyobb részén is: a délibábos Hortobágy, ahol a mező már hetek óta kopogásra süll, megannyi gondot okozva a gazdáknak, akinek állatállománya az amúgy is legelőinséges tavasz után katasztrófa előtt áll....

A borzalmas melegségben az emberek valóságban szenvednek. — Nappal a hivatalokban ingujjra vetkőzve görnyednek a tisztviselők, míg a kisasszonykák lenge kosztümbökből sárga a forróság miatt. Azoknak pedig, akiknek nem tellett (ilyen a legtöbb Debreczenben) elutazni, itthon nyögnek. De nézzük, hova szaladnak a debreczeniek a forró naptól: a Strand, ahol a kánikulában. Első helyen említem a Vértessy-féle Strand-fürdőt. Ez a Nagyléa—Vértesi és a szoboszlói vasút vonal kiszögelésében terül el. Az ügyes tulajdonos jótékonyan tengeri fürdőszögletet varázsolta át azt az ugynevezett békányálás lapost....

Hatalmas nagy medencét ásatott ide a tulajdonos s ma már két nagy kut öblíti a strandnak medencéjét....

A kabinok hosszú sora között haladni, itt-ott női hangok férfi hanggal vegyülten. Jókedvű kacagások. Sudár testek usznak a vízben. Míg a tó szélén levő sásban gyerekek játszadoznak.

A tulajdonossal beszélgetve eladja, hogy a Strand-fürdő igen jó üzleti vállalkozásnak bizonyult. A közönség nagy elismeréssel keresi fel a Strandot, mely iszapos és szikes talaja miatt jótékony hatású is. Két pompás uszómester is rendelkezésre áll itt az uszni nem tudóknak. Van pompás büfé is, igaz az árak, — azok a mostani árakhoz hasonlóan — ugrók. De 100 koronából már jól lehet itt is tizoráznani.

És vígan kacag a Strand, mikor ott hagyta....

A Margit-fürdőbe mentem. Tömege. Délelőtt gyermek, nőgyerek, délután férfiak. Hiába, itt sokat adnak a jóízűre....

A Széchenyi, a Nagyerdei fürdők is zsúfolva.

Nagyon látogatottak a zöldben levő kis kocsimák. Így elsőnek a Bocskai kertiek. A Bocskai kert kedvenc kiránduló helye volt mindig a debreczenieknek.

A Lövöldében esténként összejön az uri társaság. Az idén már a 30-ik mulatságot rendezik itt. A Katonai Lawtémisz Körben is hűsölnek. Itt csak a késő délután és a kora reggelen mozgalmas az élet.

A Leveles-csárda, ahol vasárnapként a „Marik” és a „Baka urak” báloznak, most hétköznaponként jobb közönségtől hangos.

És hiába égig érők az árak. A közönség javithatatlanul fogyaszt. Egy zöldbéli kis kocsimában az elfogyasztott sörök mennyisége cseppet sem erősíti meg azt, hogy az emberek a sörnek hadat üzentek.

— Hiába, — jegyzi meg az egyik főúr — nyári ital a sör és ennek hadat üzenni — elképzelhetetlen.

A cukrázsdák és a kávéházak

Akcio a tisztviselők és munkások ellátására.

Hajduvármegye országos mozgalmat indít.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Hajdu vármegye közigazgatási bizottságának tegnap tartott ülésén igen érdekes indítvány hangzott el, amelyet a közigazgatási bizottság magáévá is tett s amely az egész országban is bizonyára élénk visszhangot fog kelteni.

Az alispáni jelentés kapcsán Gödény Ferenc birtokos ugyanis azt az indítványt tette, hogy minden gazdálkodó és földbirtokos vegyen részt a nagy drágaság ellen és a megéheztetés folytatott küzdelemben és pedig akként, — hogy minden megművelt hold földje után öt kiló gabonát adjon a szellemi és fizikai munkások ellátása céljára s így tegyék lehetővé a megélhetés olcsóbbá tételét. Beszédében rámutatott arra, hogy éppen a nem termelők, a tiszt-

viselők, magánalkalmazottak és munkások milyen rettenetes megélhetési nehézségekkel küzdenek a szinte elbírhatalan drágaság miatt.

A bizottság az indítványt a felszólalások után szíves készséggel magáévá tette és fölkerlte az alispánt, hogy a vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése elé olyan irányú javaslatot tegyen, hogy az indítvány szellemében írjon föl a kormányhoz és a nemzetgyűléshez, hogy egy ilyen irányú akciót állami hatáskörben indítson meg.

Az indítvánnyal, amelyet a közgyűlés bizonyára egyhangú lelkesedéssel fogad el, legközelebbi ülésén Hajdu vármegye Gazdasági Egyesülete is foglalkozni fog.

terrasszai is tömve; fagylatozó és jegeskávészózókkal.

A Joszt-féle cukrázsdában a kaszsa mellett ülő kis szőke tündér mosolyogva jegyzi meg:

— Az ott, kérem — egy tömzsi kis uracsra mutatva — már ma délután a 4-ik jegesenél tart....

— Este pedig, ha leszáll az alkony, megelevenedik a népkert, a Piac-utcai fasor, a Simonyi uti sétány s az emberek elikkadtan hűsölnek és várakozóan tekintenek fel a ritkán csillagos égre. Nem akar beborulni. Eső kellene, de nem akar esni. Hát persze, a fellegek között nincs börze! Csak ide lent esik!

Igen kérem, a korona!

(m. i.)

Az új egyetemi tanács. A gróf Tisza István tudományegyetem egyetemi tanácsa a jövő iskolai évben a következő tagokból fog állni: Rector magnificus dr. Teghze Gyula jogtanár, prorektor Sass Béla hittanár; a hittani fakultásról dékán dr. Erdős József, prodékán dr. Lencz Géza; a jogi fakultásról dékán dr. Bacsó Jenő, prodékán dr. Tóth Lajos; az orvosi fakultásról dékán dr. Belák Sándor, prodékán dr. Verzár Frigyes; a bölcsészeti fakultásról dékán dr. Huss Richárd, prodékán dr. Milleker Rezső. Az új egyetemi tanács tiszte szeptembertől szeptemberig tart. Közülük a többséget a debreceni kollégium volt tanárai alkotják.

A hőség első áldozata. A nagy hőség, mely napok óta ránehezedik az egész Tiszántulra tegnapra már lekaszálta az első áldozatát Borucs Eszter személyében. Ez a fiatal leány, aki egyébként szépi illetőségű és 22 éves, a tegnapi napon a szepesi földeken az aratók közt dolgozott. Délfelé főfájásról, majd nagy lázról panaszkodott. Kézzel utóbb pedig eszméletlenül összerogott, majd meghalt. Az orvos hógutát állapított meg a szerencsétlen leánynál. Az esetről értesítették a királyi ügyészséget, mely a leány holttestének eltemetésére a temetési engedélyt megadta.

Nyári divat-harisnyák és keztyűk minden színben Schön Sándor keztyű, kötszer és orvosi műszertára Debreczen, Piac-u. 14., Csapó-utca sarok.

Halálozás. Mélységes fájdalomban porig sujtva tudatjuk drága kis fiacskánk, kis öcsém, unokánk, dédunokánk, keresztfiunk, kedves kis rokonunk FARAGÓ BANDIKA ártatlan életének 1-ső évében, 1 napi kinteljes szenvedés után folyó hó 10-én történt elmúlását. Kedves kis halottunk földi részeli folyó július hó 12-én, szerdán délután 5 órakor fogjuk Csapó-utca 88. számú házunktól, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Az Ur adta, az Ur vette el, áldott legyen szent neve érette! Debreczen, 1922 július hó 10-én. Bánatos szülei: Faragó István és neje Szathmáry Juliska. Kis testvérkéje: Katóka. Nagyszülei: Faragó András és neje Aszalai Eszter. Szathmáry Mihály és neje Szakácsi Juliánna. — Déd nagyszülei: Szakácsi János és neje Polgáry Juliánna. Kereszt-szülei: Polgáry András és neje Polgáry Erzsike. Nagybátyjai, nagy néneji, közeli és távoli rokonaink nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-utca 6. szám rendezti.

Megharapta a veszett kutya.

Tegnap délelőtt Rác Mariska 10 éves Géza-utca 2. szám alatti kis lányka a ház előtt játszadozott. Közben előkerült egy veszettkutya mely a kis lánykát balra karjába megharapta. Az előjáróság tegnap még a délelőtt intézkedett, hogy Rác Mariska a megejtendő védoltások miatt Budapestre a Pasteur-intézetbe felszálltassék.

Terjed a munkások közt a sztrájkmozgalom. A Mezőgazdasági gépgyár munkásai tovább sztrájkolnak. A régi munkások munkakönyveiket kivették és most az igazgatóság újonnan jelentkezőkkel próbálja az üzemet folytatni. — Az egyetemnél dolgozó munkások egy része a tegnapi nap folyamán szintén abbahagyta a munkát és sztrájkba lépett. A munkások a 16 koronás óralér helyett 26 koronát követelnek. Az építészvállalkozó és a munkások közt a tárgyalások folytak, de még eddig eredmény nincs. A sztrájk azonban nem fog soká huzódni, mert már is hajlandó a munkaadó bizonyos engedést adni. — A téglagyári munkások közt is beállt a részleges sztrájk. Többek közt a városi téglagyárban is meg akadt a termelő munka. Az ipar-ügyosztály vezetője ma reggelre hívta össze a munkásokat és a munkaadókat tárgyalásra. A békéltető tárgyalások valószínűleg eredményre vezetnek, mert a munkaadók hajlandók emelést adni, de ezzel szemben követelik a jobb és lelkiismeretesebb munkát. — A villamosvasuti alkalmazottak ügye változatlan. Az igazgatóság és a központ egyremásra kapja a memorandumokat, de érdemleges választ nem adnak.

TELEFONSZÁM 11-10.

KALAP
ujdonságok
megérkeztek!
Herman és Friedman

Piac-utca 10., Bikával szemben

TELEFONSZÁM 11-10.

A károsult jelentkezők. A bal-mazujvárosi vonat még ez év május 23-án este 9 órakor halálra gázolt egy lovat Debreczen-Vásártér—Nyulas megálló között. A rendőrség most ezután felhívja a lo tulajdonosát, hogy kárigényének bejelentése és kiutalása végett jelentkezzék a rendőrség földszint 29. sz. szobában dr. Csige Sándor rendőrfogalmazónál.

A gazdaközönség figyelmébe! A debreceni törvényhatósági gazdasági egyesület folyó évi július hó 16-án, vasárnap, délelőtt fél 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében az általános gazdasági helyzet és a mezőgazdasági termények értékesítésének tárgyában gazdaértekezletet tart. Felhívjuk gazdaközönségünket, hogy ezen gazdaértekezleten saját érdekében feltétlenül megjelenjenek.

A piros szekfücsokrok küldői ellen, mint már több ízben jeleztük, a rendőrség két újabb kihallgatást esz. között. Ezeknek eredményére vonatkozólag semmi pozitív nem közölhetünk. Az eljárás igen nagy eréllyel folyik. A rendőrség Müller Antal szabómunkás internálása tárgyában tett felterjesztéséről szóló iratok — hír szerint — tegnap a belügyminiszteriumba megérkeztek. Müller Antal internálásának elrendelését hivatalos helyen befejezett ténynek tekintik.

Menekültek figyelmébe. A menekültek érdekeik védelmére az elmúlt hónapban Debreczen székhellyel megalakították a Menekültek Társadalmi Egyesületét. Véglegesen pénteken, e hó 14-én alakul meg az egyesület délután 7 (hét) órakor a református kollégium disztermében. Bereg, Bihar, Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Ung megyék és Debreczen város területén lakó menekülteket a gyűlésen való megjelenésre felhívjuk. Előkészítő bizottság.

A mezőgazdasági kishaszonbérletek kivételes meghosszabbításáról és a mezőgazdasági haszonbérletekkel kapcsolatos újabb rendelkezésekről szóló rendelet a debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalában az egyesület tagjai által betekinthező és a tárgyban ott kellő felvilágosítást nyerhetnek.

Egy gyermek vaságy eladó. Bethlen-utca 54. Keresztépület. 2925

Uj fényüzési forgalmi adó-rendet. A pénzügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve a következőket rendelte: — Fényüzési tárgyak: 1. Mindennemű kandalló, a szinre és anyagra való tekintet nélkül; 2. minden fehér- vagy krémszínű cserépkálya értékre való tekintet nélkül; 3. a más színű cserépkálya abban az esetben, ha vételára a felállítással együtt 30,000 koronát meghalad; 4. a) zománcozott öntöttvas oldalakkal ellátott kályhák; 4. b) a zománcozott vagy nikkelezett öntöttvaskerettel ellátott és oseppekkel kirakott kályhák; 5. a márványburkolattal, továbbá a faragással vagy fémveretel díszített faburkolattal ellátott fűtőtestek, ugyancsak a fűtőtestek ilyen burkolatai külön szállítás esetében is; 6. a) minden leépített (talapzatos), továbbá minden emelvényes (melles) tűzhely abban az esetben, ha csempével van kirakva; 6. a) minden olyan tűzhely, mely beafstek vagy nyárson sütővel, vagy roston sütővel, vagy pedig ajtós étel és edénymelegítő berendezéssel van ellátva. Fényüzési tárgy a belföldön előállított sör abban az esetben, ha 15 vagy ennél magasabb cukorfok tartalma van, még pedig a különböző elnevezésre való tekintet nélkül. A sört leltározni kell és a készletben levő belföldi sörök a kereskedelemben szokásos elnevezésük és a jelenlegi nagykereskedelmi egységárak szerint csoportosítva részletes jegyzékbe foglalandók. A jegyzék két azonos példányban állítandó ki. A jegyzéknek az üzlet cégszerű megnevezését és helyét (kerület, utca és házszám) és a következő felirású hasábkot és adatokat kell tartalmaznia: 1. folyószám; 2. a sör megnevezése; 3. a sör mennyisége (hordók vagy palackok száma és tartalmata); 4. a sör jelenlegi nagykereskedelmi egységára; 5. az egyes folyó számok alatt bejegyzett söröknek együttes értéke; 6. megjegyzések. 4.) A jegyzéknek 5. hasábjába bevezetett értékek összegezendők és megállapítandó a végösszeg után 13 százalékos kulcs szerint kiszámított fényüzési forgalmi adó összege, amely a jegyzéknek a következő sorába úgy számmal, mint szóval beírandó. A jegyzékben feltüntetett fényüzési forgalmi adót 1922 július hó 15-ig az illetékes állampénztárnál a szokásos módon be kell fizetni. A jegyzéknek mind a két példányát ugyancsak legkésőbb 1922 július hó 15-ig be kell adni, vagy esetleg postán ajánlott borítékban be kell küldeni az illetékes magyar királyi állampénztárnak.

Világhírű oroszánjegyű uri fehérneműek, gallérok és kényes — Frank Imrénél, Piac 43.

Elítelt földmives. A debreceni kir. törvényszék hármias büntető tanácsa Ujfalussy József elnökléte alatt tárgyalta Kalmár István földmives bűnügyét. Még 1921 júliusában történt, hogy Hajdusóvárt határában arattak Kalmár István és Juhász József földmivesek, mikor a dülő uton, egy lopás ügyében nyomozva, arra jött a csendőr járőr. Kalmár István mikor meglátta őket, feljűk fordulva kiáltotta a többieknél: „Akaszszátok a nyakukba a kaszát!” — Majd félreültek beszélgetni a kukoricásba és a többiek közt Kalmár ezt mondta: — Bársak jönnek már a bolsevisták, hogy elbánsanak a csendőrökkel! — A csendőrök még akkor letartóztatták Juhászt és Kalmárt, de később szabadlábra helyezték őket. A fő tárgyaláson a vádlott Kalmár István töredelmes vallomásban beismert mindent. Juhászt mint csak tanut hallgatták ki, mert ő vele szemben, mivel katona, a katonai bíróság fog eljáráni. A biro-

A románok becsukatták a Magyar Szövetség helyiségeit

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Kolozsvár, július 11. Tegnap délután fél 5 órakor a Magyar Szövetség hivatalos helyiségében megjelent Popovics Valér kolozsvári rendőrprefektus, a kolozsvári sziguranca képviselője, egy rendőrirok és egy közrendőr kíséretében és felmutatva a belügyminiszterium átiratát, amelyben felszólította a magyar szövetség vezető-

ségét, hogy a birtokában levő helyiségeket adják át, amelynek megöltéte után a szövetség hivatalos helyiségeit a hatóság közeg lepecsételte. A magyarság egyetlen és legfőbb központi szervezetét ezze az intézkedéssel újra bezáratta a bukaresti kormány.

ság a társadalmi rend elleni vétéséghen mondtotta ki bűnösnek és ezért tekintve büntetlen előéletét, 1000 korona pénzbüntetésre és politikai jogainak 1 évre való felfüggesztésére ítélte. Az ítélet jogerős.

Gondatlanságból emberölés. Horváth Miklósné debreczeni lakos nagymosást rendezve a zsíroszódával telt edényt az alacsony padkán helyezte el, kis 3 éves fia az edényből jót ivott és a maró folyadék annyira összemarta belső részeit, hogy a gyermek belehalt. — Gondatlanságból okozott emberöléssel vádolva került Horváth Miklósné a törvényszék elé. A törvényszék bűnösnek mondtotta ki, de tekintve büntetlen előéletét és azt, hogy a szerencsétlenség ötlet is sulyosan érintette, 8 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Irodaszolga azonnal felvétetik a Mezőgazdák Hitelszövetkezetében (Csapó-u. 30.)

Befőtt kötöző hólyagpapír és spárga kiváló minőségű, legolcsóbban kapható a Méliusz könyv- és papirkereskedésben.

Beesületsértésért 1000 korona pénzbüntetés. Keeskeméti Gábor sámsoni gazdálkodó a mull évben összeveszett a lakójával: Dobos Zsigmond katonával és sértő kifejezéssel illette. A katonaságot is sértő kifejezései miatt Dobos feljelentette a haragos öreget. — bíróság a 79 éves idős embert, tekintve, hogy még büntetve nem volt, 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Villamos motorokat eladok, eserelek, veszek, javítok, újra tekereselek. Villamos felszerelési cikkek, izzólámpák legolcsóbb napi árban. Földvári debreceni I-ső elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. sz. Telefon 168.

Razzia a budapesti tőzsdén.

Budapest, július 11. Nagy riadalmat okozott ma délelőtt a tőzsdén előtt egy rendőrsapat megjelenése, amely körülvette az épületet és rendre igazolta azokat, akik az épületbe igyekeztek. Igen sok embernek az igazolását a rendőrség nem találta kielégítőnek és ezeket magukkal vitték. — Ilyen módon mintegy 60—80 ember került a főkapitányságra. A rendőrség megjelenése és eljárása nagy riadalmat keltett, a tőzsdéről Serschz titkár azonnal telefonált a főkapitányságra a bevitt emberek kiszabadítása céljából, azonban a déli órákig ezek nem kerültek elő.

KITÜNŐ
férfi fehérneműek
FRANK EDENEL.

▼ SZINHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora: Szerdán: Nebántsvirág, op. 3 felvonásban.

Két kedves darabot tűzött heti műsorára a Csokonai-színház. — Szerdán A nebántsvirág operett ismert dallamai csendülnek meg Orbán Ili és Győző Alfréd vendég felléptével. A kitűnő vendégeken kívül a darabban fellépnek meg Unger, Heltay és Lukács J.

Csütörtöktől A nagymama kerül színre. E darabban lép fel ismét Rózsa Lili. Ki ne emlékezne még arra a forró estékere, amelyeket a kiváló művész a darabban aratott. Jegyek már előre válthatók.

A három testőr a Vigszínházmozgóban. Az I. rész szerdán és csütörtökön Dumas Sándor örökéletű regénye után kerül vászonra ez a hatalmas filmalkotás, amelynek szövegét és hatóságabbat e téren még nem produkált az annyira fejlett filmkultura. A lovagkor vonul el előttünk, telve romantikával. A középkori udvari élet pazarul fényes felvonulásaival, gyönyörű tömegjeleneivel. A főszereplőket a legelső művészek játsszák, teljesen átértve és megértve Dumas regényének magas szárnyalását. Együtt van e darabban a szellemes mese, az utóélettel színművészet és a páratlanul szép filmalkotás. E kiváló tulajdonságok teszik a Három testőrt a világ egyik legnagyobb képévé. Kérjük a közönséget, hogy a jegyeket elővétel után sziveskedjék biztosítani. Az előadások 7 és 9 órakor kezdődnek. Rendes helyárak. Kedvezmények érvényesek.

Uj kincstári tanácsosok.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 11. A kormányzó a m. kir. pénzügyminiszter előterjesztésére a közérdekben pénzügyi téren szerzett érdemeik elismerésül Ernszt Sándor dr., Ik-lódy-Szabó János nemzetgyűlési képviselőknél és Róbert Emil volt nemzetgyűlési képviselőnek, az országos pénzügyi tanács tagjának, a m. kir. kincstári tanácsosi címet adományozta. Kitüntetett ezenkívül számos előkelőséget.

Iparosok figyelmébe!

Az ipartestület felhívja az iparosok figyelmét a máv. közszállítási hirdetményére. Valamennyi iparágat foglalkoztató leltári tárgyak elkészítésére hirdet a máv. pályázatot. Ajánlati feltételek a szükséges tárgyak jegyzéke megtekinthető dr. Sallay Lajos máv. titkár urnál, üzletvezetőség II. em. 35. sz. szoba.

Az ipartestület elnöksége.

Az Éme volt főtitkára az egyesületben sikkasztásokról és orgjiákról beszél.

Budapest, július 11. A budapesti büntető törvényszéken ma kezdődött meg a tárgyalás Nagy Béla tanácselnök elnökléte alatt az ÉME által Bárdossy Gyula, az ÉME volt főtitkára ellen indított sajtóperben. Az ÉME Bárdossy Gyulát sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségével vádolja. — Bárdossy Gyula személyesen jelent meg a mai tárgyaláson, az ÉME-et pedig Hegedűs György nemzetgyűlési képviselő képviselt. Bárdossy máv. ellenőrnek és hírlapírónak mondja magát. Az elnök felolvassa a vád tárgyává tett cikket, amely az Uj Nemzedék 1921. évi október 21-iki számában „Nyílt levél az ÉME vezető-ségehez” címmel jelent meg.

Bárdossy Gyula kijelenti, hogy a cikket ő írta még pedig közérdekből és ezért vállalja a sajtójogi felelősséget. En — mondtotta, az ÉME igazgatóságánál panaszt tettem, hogy ott verekedések történnek, botrányos magaviseletet tanusítanak egyesek, sikkasztásokat, csalásokat követnek el. Ezt nemcsak tanukkal, hanem okiratokkal is tudom bizonyítani. Mar 17 sajtóperet kaptam az ÉME-től, de ezek a sajtóperek még mindig nyomozati stádiumban vannak. Ezután Hegedűs György főmagánvádló, az ÉME képviselője teszi meg ezután előterjesztését a vád bizonyítására vonatkozólag. Mondja meg precizen Bárdossy, hogy ki sikkasztott az ÉME-nél s mikor dorbézoltak, vagy verekedtek.

Az elnök most Bárdossyhoz fordul: Tudja Ön vádjait konkrétizálni?

Bárdossy: Tudom és akarom. Európa legnagyobb keresztény szervezetének élen mindig azon voltam és ez volt a vizsgálátkérésnek indító oka, hogy csak megfelelő embereket állítsanak. Adataimat írásban adtam be az ÉME-hez, de késett a vizsgálat. Szolgák távollottak el az ÉME-ből és értesítettek, hogy meg ne merjek jelenni a Sörház-utcai helyiségben. Voltak, akik sikkasztottak, ezek az esetek azonban közismertek és nem lehet letagadni őket. Ami tehát az ott történt botrányos dolgokat illeti, az egyesületnek az éttermében történtek, a hol is botrányos orgjiákat tartottak.

Az elnök: Ez nem konkrét dolog. Tessék konkrét dolgokkal bizonyítani, ugymint a botrányra és a sikkasztásra vonatkozólag is.

Hegedűs György: A valóság bizonyításának kéréséhez a magam részéről is hozzájárulok.

A bíróság határozathozatalra vonul vissza, majd az elnök kihirdeti a bíróság ítéletét, mely szerint elrendeli a valóság bizonyítását és a tárgyalást a tanuk hűbizonyosság és az iratok beérkezéséig elnapolja.

◆ SPORT ◆

Felkérem a Testvériség játékosait, hogy szerdán délelőtt 10 órára a Vasutas pályán megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Felkérem a DMTK törpe játékosait, hogy szerdán délelőtt 10 órára a Vasutas pályán megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Törjük le a drágaságot aratás előtt.

Irta: Kupter Jenő, a Korona gőzkenyérgyár, Ipar és Kereskedelmi Rt. vezérigazgatója Debrecen.

Az illetékes szakkörök egyik oldalán az ellátatlanok ellátásáról, a másik oldalán pedig a magas buzaárakhoz szükséges sok milliárdnyi bankjegy előteremtésének módokról tanácskoznak és dacára, hogy már pengenek a kaszák, még mindig csak tovább tanácskoznak.

A termelő kivételével mindannyian ellátatlanok vagyunk, 90 százaléknak nincs és nem növekedhetik jövedelme arányosan a fokozódó drágasággal. Utótt a tizenkettedik óra, hogy az ideai aranykalászkok fellett úgy döntenek, hogy ne jussunk Ausztria sorsára, mert ha most nem állítjuk meg a lavinát, többé nincs megállás.

Egy közepes családnak napi 4 kg. kenyérré van szüksége (mert valamivel csak jól kell lakni), még a mai árak mellett is ez 200 K-át jelent, mennyit kell tehát egy munkásnak, tisztviselőnek keresnie naponta, hogy a száraz kenyéren kívül más egyébire is jusson. A kenyér a mindenható árirányító. A buza árához igazodik mindenek az ára. Tényként állapíthatjuk meg, hogy néhai gróf Tisza István a termény, illetve kenyér maximálásával, de csak egyedül ezzel, fékentartotta az egész háborun át minden elképzelhető cikknek az árát. Az igazi drágaság csak akkor kezdődött, amikor a 100 koronás buza ára 500-ra, illetve 1000 koronára emelkedett. Amilyen indokolt volt a 100 koronás buza árát felemelni, annyira indokolatlan azt mesterségesen 2000 koronán túl hajtani, még a mai viszonyok között is.

Nem egyedül a termelőt lehet ezért hibáztatni, annak esze ágában sem volt még marcius havában az új buzáért nagyobb árt remélni, mint 2000 K-t, erről alkalman volt több ízben meggyőződni. Szerintem nem azért drága a buza, mert romlik a pénzünk, hanem ellenkezőleg, azért romlik a pénzünk, mert magunk sem becsüljük meg idehaza és nem történnek intézkedések a drágaság letörsére, vagyis: valutánk azért romlik, mert mesterségesen feljajították a buza árát és ezzel párhuzamosan minden más egyebet, ami maga után vonja a bankópiés állandó működését.

Sok drágasági hullám tombolt már rajtunk keresztül, minden drágasági proedusnak megvolt a maga indító oka. A legutolsót az a bizonyos 1000 vagon rozs-liszt kiszállítása hozta a nyakunkra. Alig három hónapja olvastuk az újságban, hogy 1000 vagon rozs-liszt kiszállítására azért adtak engedélyt, mert annyi a rozs és rozs-liszt készletünk, hogy különben állatokkal kellene azt megéltetnünk. — Amint közhírré vált a kiszállítás terveze, 3-400 koronával ugrott a rozs ára, és a mikor kiadták az engedélyeket, illetve bonyolították a szállítást, az 1450 koronás rozs 3000 koronára, sőt 3500 koronára is felemelkedett. — A buzának természetesen lépést kellett tartania.

Nekünk csak a szorosán vett feleslegünket lett volna szabad kiszállítanunk. Kérdem, felesleges volt-e az ehhez szükséges 1300-1400 vagon rozs, ha ennek kiszállítása ilyen konsternációt teremtett, hogy ma a legolcsóbb kenyér is jóval drágább 40 koronánál és a barna kenyérlisztnek még a hírmondója sem maradt meg. Hogy milyen csekélységet jelent az a haszon, amit ez a kiszállítás az államnak és másoknak hozhatott, ahhoz a felbecsülhetetlen kárhoz képest, amit az országnak

A márka zuhanása a világ valamennyi piacát érinti.

Értekezletre hívják az európai államok pénzügyminisztereit.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

London, július 11. (Wolff.) Az a félelem, amit a márka katasztrófális zuhanása keltett, az alsóház tegnapi ülésén is kifejezésre jutott. Kennworthy kérdést intézett a kereskedelmi hivatal elnökéhez, tisztában van-e azzal, hogy a márka zuhanása a Németországba irányuló kiviteli kereskedelmet súlyosan fogja érinteni. A kereskedelmi hivatal elnöke azt válaszolta, hogy a kormány tisztában van a helyzet komolyságával. Lloyd George kijelentette, hogy a németek nem térítették meg azokat a károkat, amelyeket

a franciák és belgák javaiban tényleg okoztak. Ez is egyike azoknak a nehézségeknek, amelyeket fontolórra kell venni.

London, július 11. Az angol kormány azt javasolta, hogy hívják össze értekezletre valamennyi európai állam pénzügyminiszterét és az Egyesült Államok képviselőjét. Az értekezletnek haladéktalanul össze kellene ülni. — Londoni pénzügyi körök jelentik, hogy a márka zuhanása nemcsak a szövetségeseket érinti, hanem a világ valamennyi piacát is.

Órlési költség á 200 K : 20,000 K
Malmi jutalék (haszon) á 300 K : 30,000 K.

Összesen : K 285,000 K

A 25 százalékos nullás lisztnek bel és külföldi fuvarja 5000 K.

10,000 kilogrammra tehát összes kiadás 290,000 K.

Egedélyeztessék a már említett malmoknak örleményeiknek 25 százalékát 0-ás lisztben exportálni, a melyért kalkulum elér per kg. 85.— koronát és a fenti kiadással szemben a bevétel következőképen alakul

2500 kg. 0-ás liszt exportra á 85.— K : 212,500.— K

1000 kg. 0-ás liszt belföldön á 30.— K : 30,000.— K

1500 kg. 3-mas főző belföldön á 20.— K : 30,000.— K

3000 kg. 6-os kenyérliszt á 10.— K : 30,000.— K

300 kg. 8-as derde-liszt á 7.— K : 2,100.— K

1500 kg. korpa á 6.— K : 9,000 K

10,000 kilogrammért bevételhez 13,600.— K.

Marad még plusz K 23,600.— Haszonlókép alakul a kalkuláció a rozsnál is. Azoknak a kisebb malmo soknak pedig, melyek liszt-kivittel nem foglalkozhatnak, engedtéssék meg, hogy a kiszállításra szánt liszt mennyiségét a részökre kiadott kiszállítási engedéllyel együtt eladassák azoknak a legitim kereskedőknek, akiknek a kiszállítási műveletükért, mint fenti kalkulációból kitűnik, hogy mindig tisztességes polgári haszon marad, ha nem is 100 vagy 200 ezer korononként mint eddig, mert a malmok módjában áll az export nullás lisztet még a 80 koronánál jóval alább is átengedni. A kiszállításra felvett 25 százalék nullás liszt természetünknek legfeljebb 10 százalékát jelentheti, mert a vámörölő malmok örleményei kiszállításra eddig nem kerültek.

Ennek előnye kézenfekvő, ha olcsóbb lesz a kenyér, meg kell olcsóbbodnia a napszámnak és olcsóbb lesz minden. Javulhat a pénzünk, mert nem kell újabb milliárdot piacra dobní, a bankoknak nem lesz kifogásuk 25-30 százalék kamatot számítaniok a pénz után, amit ma a pénzügyiánnal indokolnak. Ha rentábilis lesz a kölcsönkamat, megindul a többtermelés, a többtermelés pedig okvetlen olcsóbbodást jelent az egész vonaton. Igaz, hogy ez a szabad-forgalom korlátozását jelenti, de be kell látnunk, hogy ezt a lefolyt esztendő rossz gazdálkodása idézte elő, mert ha csak feleslegünket szállítottuk volna ki, vagyis ha jól gazdálkodtunk volna, nem volnánk kénytelenek ismét ilyen erős rendszabályokhoz folyamodni; be kell látnunk, hogy minden átmenet nélkül beállított szabad-kereskedé-

lem a hétéves háborut kilenc évre növeli, mert az igazi gazdasági harc csak most forr teljes dühével.

A gabona teljes szabad kereskedelmét és a világ arany-paritás felvételét nekünk jobb, megállapodottabb időre kell halasztanunk, akkorára, mikor valutáris helyzetünk azt nekünk nyugodtan megengedi, amikor valutánk stabilizálva lesz és amikor az ellenséges államok valutáink mesterséges romlását megelégedik.

Megállapítani kívánom, hogy a termény mximálása nélkül is elérhető az itt kalkulációba vett lisztár, illetve kenyérár, ha csak a malom kap kiszállítási engedélyt az említett 25 százalék 0-ás lisztre, a mely örleményeit fenti ára mellett hozza idehaza forgalomba, a buzaár önként is a 2000 korona körül állapodik meg.

Még egyet. Azt, hogy ezen soroknak írója vérbeli merkantilista, született kereskedő, mint ilyen nem is lehetek más, mint a teljes szabad kereskedelem híve és rajongója és éppen ezért, hogy azt, ha később is elérhessék, áldozatok árán is ezt a megoldást tartom helyesnek és propozíciómát átmenetre legnyugodtabb lelkiismerettel ajánlom a szakkörök figyelmébe. Végül pedig még megemlítem, hogy 12 koronás kenyérenél már százalékos alapon is jóval kevesebbet kereshet vállalatunk is, mint a 40-50 koronás kenyérárak mellett.

Kigyuladt egy budapesti olajgyár.

Még az olajos föld is lángokban állott.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 11. A Schwartz Rudolf-féle olajgyár épület közepén álló nagy műhely ma reggel kigyuladt. A lángok és a füst emeleti magasságban csapódtak fel. Egymás hegyén, hátán állott a gyár épületének udvarán a rengeteg elszállításra való olajos hordó, úgy, hogy jőformán minden talpalatnyi földet be töltöttek. A föld is olajjal volt átitatva, úgy hogy a szó szoros értelmében a talaj is égett. Amikor a tűzoltók megjelentek, már valóságos lánglavina dühöngött. A tűzoltók megpróbálták a tüz-tengerbe behatolni, de a rettenetes forróságtól leperzselődött arcukról a bőr. A tűzoltó tiszték is csak csuklyával borítva juthattak a tűzfészek közelébe, embeletben nem esett kár, csupán egy munkást szállítottak el, aki elájult. A gyulékony anyaggal zsufolt raktárt azonban a tűzoltók halálmegvető bátorsággal megmen-tették és ezzel rendkívül méretű katasztrófának vették elejét. A tüzet sikerült végre eloltani.

Dollárt LEIT és más idegenpénzt
arany, ezüst
 pénz legdrágábban bevált
SIMON BANKIRODA,
 Debrecen, Kossuth-utca 11.
Idegenkifizetések
 legolcsóbb napi áron. Válasz 362.

Az EGYETÉRTÉS szerkesztőségének és kiadóhivatalának telefonszáma : 4.

A buza ára.

A mai terménytőzsdén bár szilárd irányzat mellett lényegesen nyugodtabban bonyolódott le a forgalom. Ma a fővárosi malmok is a vásárlók közé állottak, bár csupán igen csekély tételeket vettek fel a piacról. Igen keveset vásároltak, rozsban a forgalom megélénkült. A fővárosi malmok vásároltak néhány vagont.

Hivatalos árak: Buza tiszaviléki 5000—5100, egyéb 5000—5050 rozs 3925—75, takarmányárpa új 4000—4100, zab 5400—500, tengeri 4350—4400, új repce 11500—12000, korpá 2950—3000.

Tűzifa árverés

csütörtökön, 13-án, délelőtt 9 órakor a nagyerdei parkban, szemben a csőszházzal.

Városi kertészet.

PHLELŐS SZERKESZTŐ: DR. SZATAI FERENC.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

Irodai munkaerők fölvételnek!

a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat debreceni központi irodájához és pedig:

Gyakornok leány. Szép-, irodai folyóírás, föltétlen helyesírás és gyorsírás (stenografálás) tudása megkívántatik.

Férfi hivatalnok, agilis, jó megjelenésű, lehetőleg nyugdíjas bírósági hivatalnok, amennyiben a szép-, irodai folyóírás, helyesíráson kívül a telekkönyvek ismerete, telekkönyvi gyakorlat föltétlenül megkívántatik.

Írásbeli ajánlkozások, a fizetési igények és személyi adatok megjelölésével személyesen nyújtandók be a délelőtti órákban a Veres-utca 9. szám alatti irodában.

Üzletvezetői állás

betöltésére

debreceni fióküzetünk részére

sürgősen keresünk ügyes és tapasztalt kereskedőt. Részletes írásbeli ajánlatok, fizetési igények és referenciák megjelölésével, Debrecen, Piac-utca 79. a. fióküzetünkben lehetőleg személyesen adandók be.

Singer Co. varrógép Részvénytársaság Budapest.

Könyv-ujdonságok

R. Amundsen északi útja	K 253
Whitmann: Ének magamról	K 120
Cholnoky: Ingovány	K 35
Karinthy: Visszakérem az iskolapénzemet	K 35
Wells: A civilizáció megmentése	K 115
Pekár: A hatalom	K 69
Hajnal István: Irástörténet	K 345
Pauler Ákos: Liszt Ferenc gondolatvilága	K 69

Kaphatók a

MÉLIUSZ könyvkereskedésben,
Ferencz József-ut 26-ik szám alatt. 000

**Négy középiskolát végzett fiu
tanulónak felvétetik!!**

Rikkancsokat

reggeli és délutáni
laphoz felvesz

a **Kiadóhivatal.**

DOLLÁR

ARANY- EZÜST-

pénzek beváltása.

Kifizetések.

Tőkeelhelyezés.

RANKAI bankiroda

Debrecen, Degenfeld-tér 6
(Kenyérpiac) Telefon 209. sz.

KOLLARIT BÖRLEMEZ

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK,
MALMOK BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI
ZSINDELYTÉTEK ATEDESÉRE A
LEGALKALMASABB

Kapható: **MEZO ARMIN**
fakereskedő,
Debrecen, Wesselenyi-tér.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szög 1 kor. 30 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további szög 2 kor. Vasárnap betűből a szavak kétzetesen lennek felszámítva. Vidéki hirdetés díj postahelyekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLAST KERESŐK

valamint akiknek alkalma-
zatra van szükségük, és

házvevők,

vagy akik 000000000000

házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy ér-
nek el, ha megfigyelik az

"EGYETÉRTÉS"

hirdetési rovatát, mert ott minden
megtalálnak, amire szükségük van.

Ajánlat

Pálinkafőző üstök,
mosó- és cserüstök ké-
szen legolcsóbban Mán-
doki rézművesnél. Arany
János-utca 13. Ócska
vörösrézt napi áron
vesz. 2823

Hívjon meg,
ha van aranyja vagy
ezüstje eladó. A leg-
többet én fizetek érte.
Kramer, Simonffy-utca
17. sz. 2820

Mindenes, nős
állandó alkalmazást ta-
lál a Városi téglagyár-
ban. 2913

Mindenki
győződjön meg, kinek
tolla van eladó, hogy
elszöndü tollat 600 ko-
ronáért vesz Feldmann
Szepességi-utca 11. sz.
2581

Gazdák figyelmébe!
Hortobágyi Rühkenőes
lovak részére biztos ha-
tású gyógyszer. Kap-
ható: Grósz Nagy Fe-
renc Aranyegyszaru
gyógyszertárában — (a
színház mellett). 2388

Kereslet

Keresek
a Piac-utcából nyit-
bármeiük utcában ha-
zat megvételre. Ajánla-
tok a kiadóhivatalba
kéretnek, ár megjelölé-
sével. 878

Báró Bánffy Albertnél
8 évig szolgált hajtó-
kocsis megfelelő állást
keres. Elvállalja kettős
vagy négyes kocsis haj-
tását, valamint lovag-
lást is. Cim a kiadó-
hivatalban.

Péztáros-
és kiszolgáló-leányazon-
nali belépésre keres-
tek. Csengeri lisztüzlet,
Hatvan-utca 65. 2914

Lakatos tanulók
fizetéssel felvétetnek
Széchenyi-utca 6. 2922

Uri dívat
szakmából fiatal segé-
det felveszek. Békés
Lajos. 2924

Aranyat,

Brilliánsat,
Ezüstöt,
Hamisfogakat
legmagasabb
árban veszek
Schiffman ékszerész
Piac-u. 67. Frohnerépület

Négy középiskolát
végzett ügyes és szor-
galmas fiu tanulónak
felvétetik a „Méliusz”
könyvkereskedésben. —
2509

Géplakatos tanulók
fel. étetnek Ehrenreich-
nél, Arany János-utca
37. sz. 2752

Kocsis
írni-olvasni tudó, a
helyi viszonyokkal ös-
merős, felvétetik Fren-
kel Jenő sörnygyeres-
kedőnél, Arany János-
utca 60. 2915

Veszek
nagy szabó varrógépet,
használt madracokat,
butorokat. Széchenyi-
utca 8. kárpitos mű-
hely. 2698

Ócska

vasat, rézet és min-
dennemű fémet leg-
magasabb ártért ve-
szek. Kovácsoknak
használható bece-
rélek. Nagyobb té-
teit elszállítók. 000
Steiner,
Eötvös-utca 110.

Budapesti

zenede részére zongorát
esetleg pianninót sür-
gősen vennék. Gyárt-
mány és ármegjelölés-
sel. Spivák operacénes
Budapest, Baross-utca
96. 2656

Aranyat,
ezüstöt, brilliánsat, za-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi áron Stei-
ner Mihály, Hatvan-u.
2. sz. I. emelet. 2821

Magános
öreg nénik nél szobát,
esetleg kvartélyt kere-
sek a vasúti nagyállom-
ás közelében. — Téli
tűzelőrlő gondoskodom.
Cim a kiadóban. 2921

Veszek

lehernműveket, selyme-
ket, paplanokat, garni-
turákat, szőnyegetek,
butort. Kaiser, Piac-u.
7. sz. 2822

Ügynök

aki a helyi viszonyokat
jól ismeri és jó meg-
jelenésű, — felvétetik
Frenkel Jenő sörnygye-
reskedőnél. Arany
János-utca 60. 2916

Egy mindenes főzőnő
vidékre felvétetik. Ér-
tekezni lehet Barna-
utca 3. 2919

Könyvelésben

jártas, jó írással bíró
kisasszony azonnal fel-
vétetik Frenkel Jenő
sörnygyereskedőnél, —
Arany János-utca 60.
2917

**Nyomdász-
tanulók és
tanuló-
leányok**
jó fizetéssel
felvétetnek a
**Városi
nyomdában,**
Böszörményi-ut 6.

Eladás

Egy jó hangu zongora
és egy kézi kocsis eladó
Czegléd-u. 14, a kapu
alatt jobbra. 1223

Eladó
egy jó állapotban levő
20 mázsára berendezett
hidmérleg és 5 öl göré.
Értekezni lehet Apaffi-
utca 32. 2350

Üveges hintó
eladó. Cim a kiadóban
2837

Egy deszka istálló
eladó, mely áll 78 drb.
2 méteres colos, 2 drb.
5 m-es fa, 2 ajtó, 2
darab 5 méteres colos
deszka és 4 culapból.
Köntösgát Téglyagár,
Bellegelő 504. 2920

Üveges hintó eladó.

Cim
a kiadóhivatalban.

Hintaszék

komót, ágy, kredenc,
szekrény stb. használt
butorok eladók. Arany
János-u. 2. Házmaster-
nél. 2918

Eladó

több lakásból álló mo-
dern adómentes ház, 2
szoba komplett fürdő-
szobás lakás vétel ese-
tén átadó. Teleki-utca
9. szám. 2831

Fogászatli műtorem
teljes felszerelés eladó.
Bővebbet Piac-utca 21.
2923

Az Egyetértés szer-
kesztőségének és kiadó-
hivatalának a telefon-
száma 4.